

Markus Stenz ontrafelt mysterie Sjostakovitsj

■ klassiek/recensie

Koninklijk Concertgebouworkest. Dirigent: Markus Stenz. Solist: Valentina Igoshina. Programma: Ouverture 'Leonore II' van Beethoven, Pianoconcert in fis van Skrjabin, Vijftiende symfonie, opus 141 van Sjostakovitsj. Bijgewoond: 15/3, Concertgebouw Amsterdam. Herhaling: vanavond. Radio-uitzending: zondagmiddag a.s., via Radio 4.

Even leek het alsof dirigent Markus Stenz en het Koninklijk Concertgebouworkest niets met elkaar te maken hadden. Stenz zwaaide wat voor de tel uit en het orkest zette op eigen vermogen de eerste noten in van Beethovens Ouverture 'Leonore II'. Dit zoeken naar elkaar duurde lang genoeg om Beethoven wat merkwaardige fouten te verschaffen. En dat terwijl Stenz en orkest vorige week nog zo intensief hadden samenwerkt. 'Leonore II' is een weinig gespeelde versie van de inleidende muziek voor de opera 'Fidelio' die Beethoven schreef, 'Leonore III' hoor je veel vaker. 'II' is duidelijk kwetsbaarder. Het zette dirigent Stenz aan tot het uitvergrooten van de theatrale aspecten, waar hij misschien beter aandacht had kunnen schenken aan technische aspecten. Theatraal was hij vooral in de lengte van de rusten, om vervolgens deze Beethoven van een nogal volkse beroering te voorzien. Verrassende kennismakingen zijn er altijd in het Concertgebouw. Met de jonge Russische pianiste Valentina Igoshina, maar ook met het relatief onbekende Pianoconcert in fis van

Alexander Skrjabin. Een werk dat in zijn romantiek op en top Russisch is en het muzikale zwaartepunt heeft liggen in het laatste deel. Samen met de twee delen daarvoor paart Skrjabin is dit concert jeugdige frivoliteit aan latente romantische diepgang. Je hoort er Rachmaninov in terug en het Koninklijk Concertgebouworkest voelde het klankkarakter van dit werk uitstekend aan. Met een warm toucher en zeer gepolijst in de afwerking trad Igoshina opvallend naar voren. Zij toonde zich op alle fronten een uitstekend vertolkster, met een natuurlijk technisch gemak. Haar visie baseerde ze op sprekende helderheid, van waaruit expressie op een natuurlijke manier ontstond.

Ook in de Vijftiende symfonie van Sjostakovitsj – zijn laatste – was het duidelijk dat je bij Stenz niet voor de precisie moest zijn. Het orkest werd ook hier tot zeer hecht onderling spel gedwongen, al was wél duidelijk dat Stenz de symfonie met gevoel voor detail en drama had ingestudeerd. Soms werd het eerste deel onnodig zenuwachtig, ook door haastige soli bij concertmeester Alexander Kerr. Harmonieus spelend koper en betrokken spel van onder meer cellist Gregor Horsch gaf het langzame deel eenvoud en verstillig. Markus Stenz is er – ondanks technische beperkingen – zeker in geslaagd het mysterie van deze laatste Sjostakovitsj te ontrafelen.

Jos Ruiters